

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Disciplinæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

Lucianum in Hercul Gallico. D. Laer. lib. 1. c. 9.
 cio ad eloquentiae vim exprimendam significantius excogitari potuit, neq; magis hieroglyphicum. Nam quod ad Gallicanum figmentum spectat, Cornelius Tacitus Gallos ait duas semper artes studiose exercuisse, militarem quippe, & disceptandi rationem. Reliqua ad hanc rem pertinentia, quid singula sibi velint, apud Lucianum ipsum inspicienda sunt. Et quoniam eloquentia tam boni quam mali causa fuit, estque quotidie: merito Anacharsis quid esset in homine pessimum, quidq; optimum, interrogatus, *Lingua*, respondit.

MERCURIUS. CAP. XL.

Natalis Co- mes lib. 1. c. 10. Sermonis praeses Mercurius. Nempe quod Latina forsitan ab oblivione dicta. Nam ad hoc, id est, oblivio. Id est dator honorum. Hom. Odyss. Et est utilis, ut Odyss. Id est servator. Homerus Iliad. v.
 Lingua porro Mercurio sacra, quam ab eo regi fidere Mathematici tradunt, velut splenem à Saturno, hepar à Jove, à Marte sanguinem, cerebrum & cor à Sole, à venere renes & genituram, stomachum à Luna. Sermonis itaque praeses Mercurius: Unde apud Homerum, Deus hic ad fluvium Xanthi ripam, Deorum inter se orto certamine, Latona committitur, sermo quidem rerumque memoria adversus oblivionem. Quid enim magis inter se contrarium, quam orationis vis, & oblivio? Ajunt vero Aegyptii, Mercurium primum omnium verba in ordinem redegit, multisque rebus innumeris nomina: literas, ejus inventum fuisse, Deorumque cultum instituisse, quae sine magna vi eloquentiae mortalium mentibus insinuari minime potuerint. Apud alias quoque gentes in honorem Mercurii, qui Deorum praeco fingitur, lingua in sacris disiecta praconi tradebatur. Facit ad hoc nominis ipsius interpretatio: nam Hermen δπό εἰρήνην καὶ μήσανα, quod omnino loqui significat, deducunt, ajunt. Quique veterum figmentorum rationem explicant, per Mercurium nihil aliud intelligi volunt, quam sermonem ipsum, quo solus homo ex terrestribus animalibus honestatus est. Vel Hermes nuncupatus est. δπό εἰρήνην εἶναι, quod humano generi sermo sit veluti praesidium quoddam & munimentum, unde Διάκρησις in initio τῶν λόγων Διὰ λέγειν fuerit appellatus: eaque de causa linguas illi dedicarint, quod ea corporis nostri pars intelligentiae nostrae conceptus, apud propinquas animas differendo explicet. Est etiam illi cognomentum ἐπιδήμιος, quod magnae cujusdam sit utilitatis, summaque ope eos adjuvet, penes quos sit illius facultas. Unde etiam σῶκος dictus: non enim sermo in perniciem aut detrimentum, damnusve ullum, mortalibus datus, sed ut hominem sospitet, atque tueatur. Quocirca salutem, id est, Canis imaginem ad custodiam adhibitam Mercurii simularum semper adjiciebant, atque illi aedem in foro, ubi eloquentiae usus plurimum viget, statui monuit Vitruvius, ex aruspicum disciplina.

DISCIPLINAE. CAP. XLII.

Scripta Mercurii.
 Neque vero mirum, si omnia Mercurio scripta, inventa, meditationumque suarum argumenta, Aegyptii soliti sunt inscribere, solumque illum & sapientiae & eloquentiae arbitrum judicarent: quando is, auctore Seleuco tota rerum universalis, sive principia malimus dicere, viginti millibus voluminum (quae reperimus, quae accepimus, damus explicavit: ut vero Manethus asseverat, triginta millibus, quibus etiam addidit sex millia quingenta, & viginti quinque, in quibus libros de diis empyreis centum, de aetheris totidem, mille de caelestibus elucubravat: quae si membranae tot convolutae essent, vix fidem facerent: facit tamen horum mentionem Jamblichus, magnae vir apud Graecos autoritatis.

SOMNUS. CAP. XLIII.

Erat & lingua in arapofita, quae somnum significabat, quod Apollonius argonauticon primo indicat, ubi dicit:

τίως ἔπι πηλώσῃσι χέοντα
 Λιθόμινας, ὕπνον ἢ Διὰ κλέφας ἐμναλοντό.

Mos anti- quae tuus, Urbane, nepos in Latine reddidit:

quum somni captivum

— Incere exusta libamina linguis.
 Spargebant nigra captantes nocte soporem.